

af Pligthusene. Der har jeg holdt mig paa den historiske Grund og ment, at naar man skal lægge den Byrde paa en Gaard, naar man skal stille det som en Betingelse for Nedlæggelsen af Gaarden, at der oprettes et Pligthus, eller naar man vil stille den Fordring til en Mand, der vil sammenlægge to eller tre Bøndergaarde, at han skal udlægge to eller tre Pligthuse, vil det vist være lovlig meget at forlange Pligthusene større, end her forlanges. Man maa jo erindre, at i Reglen vil efter dette Lodden til dette Hus blive i geometrisk Areal en 4—5—6 Tdr. Land. Det er jo ikke sandsynligt, at Pligthuse ville blive udlagte af den bedste Jord, de ville i Reglen ikke blive udlagte af det, man kalder Middeltjord, de ville altsaa blive i geometrisk Maal ret store. At sætte det op til 2 Td. Land boniteret Jord — og det var det, det ærede Medlem mente at man skulle gaa til — kan der være Spørgsmaal om, men i enkelte Egne af Landet vil det alligevel volde en Del Vanskeligheder. Der blev ogsaa rejst Spørgsmaal, om hvorvidt man skulle værne de bestaaende Huslodder. Ja, det er et Spørgsmaal, som jeg har haft stærkt under Overvejelse, hvor vidt jeg der turde gaa. Det er jo en meget betænkkelig Sag at stride til at lægge ny Baand paa Jorden. Udbykningen er ustadig gaaet i den Retning, at vi skulle bort fra de Baand, der hvile paa Jorden. Jeg har anset det for nødvendigt at blive staaende ved de Baand paa Jorden, vi allerede have nu med Hensyn til Udstykingen, nemlig fra Hovedgaarde, Bøndergaarde og Skove. Jeg har maattet nære nogen Betænklighed ved at drage Husmandsbrug inden for denne Dvang. Det højeste, der efter min Mening kunde blive Tale om, var, at man lagde dette Baand paa de gamle Huse, paa dem, som ved Udstykingen bleve udlagte som Huse. Jeg kunde tænke mig, at man vilde sige: disse Huse maa ikke udstyfkes længere ned end til en vis Grænse. Det vil svare nogenlunde til det Baand, man har paa Gaarde. Hvis man derimod vil gaa til at sige, at ethvert Husmandsbrug af en vis Størrelse ikke maa nedbringes lavere end til det eller det Maal, tror jeg, man vil komme til at ramme temmelig haardt, man vil vistnok komme til at forringe Værdien af disse Huse i en betænkkelig Grad. Jeg skal blot henstille dette til nærmere Overvejelse. Noget lignende Betragtninger kan jeg gøre gældende lige over for det, der er hævdet med Hensyn til Udstykingen af Skove. Det er ganske vist, at Forordningen af 3dje December 1819 taler om Skove ganske i Almindelighed, men der

maa man erindre, at den Gang, Forordningen af 3dje December udkom, var man kun 14—15 Aar fra den Tid, da Forordningen af 27de September 1805 fastslog, hvilke Skove i Danmark der skulde være Fredskove, og hvilke der ikke skulde være Fredskove, og da var det Meningen, at alle de Skove, som den Gang ikke bleve Fredskove, vilde forsvinde, de vilde blive tagne ind til Dyrkning. Det var en ganske naturlig Konsekvens den Gang af Udstykningsreglerne fra det forrige Aarhundrede. Man gik ud fra, at naar man fik Skovene udstyftede, vilde der blive en Del Jord til Dyrdyrkning. Man forudsatte altsaa ganske vist ved Forordningen af 1819, at de Skove, man der omtalte, vare Fredskove. Nu har det jo i Tidens Løb vist sig, at der opstaar Skove, som ikke ere Fredskove, og Skove, som maaste, da Forordning af 3dje December 1819 blev given, virkelig vare Fredskove, ere efterhaanden ved Tidernes Ugunst forsvundne ud af Fredskovenes Tal. Nu mener jeg, at det at lægge et saadant Udstykningsbaand paa Skove, paa hvilke der ikke hviler Fredskovspligt, maa have sin Betænklighed, naar Gjeren, uden at noget Menneske kan gøre ham noget derfor, kan rydde Skoven og tage den ind som Agerland og saa naturligvis udstykke den, som han vil. Den Gjer synes jeg ikke saa godt man kan sige til: Du maa gerne rydde din Skov og saa udstykke den; men du maa ikke udstykke den først og saa lade Køberen rydde den. Det forekommer mig, at hvor vi ikke have en Fredskovstvang, der kunne vi heller ikke komme til at paalægge Udstykningsstvang. Det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds (Bojsen) ønskede Grænsen for Afgangen til at saa Matrikelstatsten anvendt og Udstykingen foretagen i Matrikelkontoret betydelig udvidet, og han ønskede, hvis jeg forstod ham ret, at Huse paa 3—4 Tdr. Land Middeltjord skulde kunne paa den Maade udstyfkes. Jeg tror imidlertid, at naar man ser paa, hvad Grunden er til, at man tillader en saadan Udstyking i Ministeriet, og finder, at Grunden er den, at Befolkningen ved Udstykingen af de smaa Lodder er for stor i Forhold til den Værdi, disse Lodder have, behøver man ikke at gaa meget videre, end Landbokommissionen og Regeringens Forslag gaa. Thi naar vi komme op til Lodder paa 3—4 Tdr. Land Middeltjord, ville ganske vist de Omkostninger, som medgaa til Boniteringen af hele Ejendommen, ikke være forholdsvis for store. Komme vi derimod til saadanne Lodder som de paa 3 Tdr. Land geometrisk Maal, vil Udstykingen i mange Tilfælde blive hindret